

Силабус курсу

«ОХОРОНА ТА ГІГІЄНА ГОЛОСУ»

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма «Спів»

Рік навчання: I. Семестр: 1

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Викладач дисципліни ОК 19 «Охорона та гігієна голосу»:

Плахотнюк Вікторія Генриховна - кандидатка культурології, доцентка, викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського».

Контактна інформація: viktoriiavgfp@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити :

Дисципліна вивчається з 1 семестру, паралельно з ОК 15 «Спеціальний клас. Сольний спів».

Постреквізити дисципліни:

ОК 15..Спеціальний клас. Сольний спів.

ОК 18. Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу.

ОК 26. Клас вокального ансамблю (народний, академічний).

ОК 30. Методика викладання фахових дисциплін (спів).

ОК 31. Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним).

ОК 32. Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару.

ОК 33. Педагогічна практика.

ОК 34. Концертно-виконавська практика.

Призначення дисципліни

Дисципліна «Охорона та гігієна голосу» належить до циклу дисциплін фахової професійної підготовки. Вивчення дисципліни починається з першого семестру, тому що знання про голос, профілактику професійних захворювань вокаліста, дотримання правил охорони та гігієни голосу, особливо необхідні студенту, який почав професійно навчатися співу і мріє співати на сцені. При вивченні дисципліни студенти дізнаються про будову голосового апарату, особливості функціонування голосу як живого інструменту, вчать вірно розподіляти голосові навантаження, берегти голос, запобігати голосовим хворобам, покращувати звучання голосу за допомогою методики використання фонопедичних вправ..

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення дисципліни «Охорона та гігієна голосу» сприяє **формуванню** у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочину та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» є отримання студентами знань, необхідних для збереження здорового стану голосового апарату під час виконання професійних завдань в якості співаків та викладачів співу.

Зміст і структура курсу

Дисципліна «Охорона та гігієна голосу» вивчається протягом першого семестру. Структура дисципліни передбачає лекційні, семінарські та практичні заняття.

Лекційні заняття присвячені надати знання про голос – його значення в житті людини і культурі людства. Також студенти вивчають хвороби голосового апарату та причини їх виникнення.

Семінарське заняття присвячене вивченню особливостей дитячого голосу.

Структура курсу побудована таким чином, щоб підготувати студента до практичних занять по відпрацюванню методики корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу. Такі знання спрямовані забезпечити збереження голосу вокаліста, його краси, молодості і свіжості на довгі роки.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота студентів
Лекції		Семінарськ	Практичні		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	2	-	-	2
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	4	-	-	6
Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	10	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	24	8	-	-	16
		8			
Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.					

Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	6	-	-	12
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	16	6	-	-	10
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	4	2	-	12
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	-	-	6	8
Разом за змістовим модулем 2:	66	16	2	6	42
		24			
Усього годин:	90	32			58

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Всього годин	Заочна форма навчання			Самостійна робота студентів
		Лекції	Семінарські	Практичні	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	1	-	-	3
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	1	-	-	9
Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	12	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	26	3			23
Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.					
Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	2	-	-	16
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	16	1	-	-	15

Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	1	1	-	16
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	-	-	2	10
Разом за змістовим модулем 2	64	4	1	2	57
Усього годин:	90		10		80

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» визначається робочою програмою дисципліни.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань: вивчення навчального матеріалу тем; опрацювання конспекту лекцій, основної та додаткової літератури, з фіксуванням у зошиті основних положень; практичне вивчення фонопедичних вправ; аналіз тематичної інформації з мережі Internet, підготовка до опитування. Самостійна робота сприяє закріпленню студентом нових та набутих знань, їх систематизації та узагальненню.

Самостійна робота студента передбачає закріплення отриманих під час аудиторних занять, а також опрацювання інших джерел інформації за темами дисципліни – читання основної і додаткової літератури, перегляд відеоматеріалів з мережі Internet, вивчення фонопедичних вправ, підготовка до опитування. Перевірка засвоєння тематичного матеріалу відбувається на кожному занятті. Завершується вивчення дисципліни екзаменом, на якому здобувач вищої освіти відповідає на теоретичні питання і виконує практичне завдання з демонстрацією методики застосування фонопедичних вправ.

Завдання самостійної роботи за темами.

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Денна форма навчання	
		Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Змістовий модуль 1	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	2	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=nyGsXWuipFU http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml
	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	6	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s

Змістовий модуль 2.	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/equipment.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml
	Тема 4. порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=kO8JD9AAcp4 http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 - 117.
	Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosalits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 -111; 123 -130.
	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. Підготовка до семінарського заняття.
	Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114-115; 117-123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх застосування. Підготуватися до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до екзамену.
Усього:		58	

7. 2. Заочна форма навчання

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Заочна форма навчання	
		Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Змістовий	Тема 1. Предмет, мета і завдання	3	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси:

модуль 1	дисципліни «Охорона та гігієна голосу».		https://www.youtube.com/watch?v=nyGsXWuipFU http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml
Змістовий модуль 2.	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	9	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s
	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	11	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/equipment.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml
	Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та та причини їх виникнення.	16	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=kO8JD9AAcp4 http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 -117.
	Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	15	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 - 111; 123 - 130.
	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	16	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. Підготуватися до семінарського заняття.
	Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114 - 115; 117 - 123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх застосування. Підготуватись до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до екзамену.

	функціональних порушеннях голосу.		
	Усього:	80	

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є усні опитування, виконання практичних завдань, екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – A (90 - 100), B (82 - 89), C (75 - 81), D (64 - 74), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34), яка переводиться в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 -«задовільно», 2 – «не задовільно»).

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня засвоєння матеріалу кожної теми (у тому числі своєчасність та повноту виконання завдань самостійної роботи) – максимальній бал 5 за тему (аудиторна робота і 5 балів – самостійна робота); активність та ініціативу студента при обговоренні питань теми, участь в опитуванні.

Політика оцінювання. Весь обсяг роботи студента за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль, також з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за різні види завдань - 100 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	5 Відмінно	A
82 – 89	4 Добре	B
74 – 81		C
64 – 73	3 Задовільно	D
60 – 63		E
35 – 59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0 – 34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Під час відповідей, при підготовці до опитування студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Якщо студент не був присутній на аудиторному занятті, він опрацьовує матеріал самостійно і повинен його здати вже на наступне занятті. Систематичність відвідування занять враховується в критеріях оцінювання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : Навч. посіб. Для вищ. навч. закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.

2. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду / Л. Гавриленко // Педагогічні основи навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах освіти України. – Харків : Стиль-видат, 2004. – С. 238 – 248.

3. Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Суми, 2006. - 230 с.

4. Лайко А. А., Косаковський А. Л., Заболотна Д. Д. Дитяча оториноларингологія. К. : Логос, 2013. – 576 с.

5. Люш Д. В. Розвиток і охорона співацького голосу / Д.В. Люш. – К. : Муз. Україна, 1988. – 138 с.

Допоміжна література

1. Зарицький Л. А., Тринос В. А., Тринос Л. А. Практична фоніатрія. Учбовий посібник. — К. : Вища школа. Головне вид-во, 1984.— 168 с.

2. Заболотний Д. І., Лайко А. А., Косаковський А. Л., Мостова Т. С. Клінічна анатомія, фізіологія та методи обстеження ЛОР – органів. К. : Логос. 2004. – 240 с.

3. Кушка Я. С. Методика навчання співу. Тернопіль: Богдан. 2010. - 288 с.

4. Прядко О. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів / О.М. Прядко. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2009. – 92 с.

5. Шидловська Т. А. Функціональні порушення голосу. К. : Логос, 2011. – 523 с.

6. Юцевич Ю. Теорія і методика розвитку співацького голосу: Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу / Ю. Юцевич // Ін-т змісту і методу навчання. – К., 1998. – 158 с.

Інформаційні ресурси в мережі Internet

1. http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml (анатомія голосу).

2. <https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8> (робота голосових зв'язок).

3. https://www.youtube.com/watch?v=n4tW8_1hYpM (хвороби голосового апарату).
4. http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml (публікації з питань отоларінгології).
5. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml (лор-огляд).
6. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml (спектральний аналіз голосового сигналу).
7. <http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html> (профілактика порушень голосу).
8. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml (акустична імпедансометрія).